

Als Spiderman tegen wand omhoog

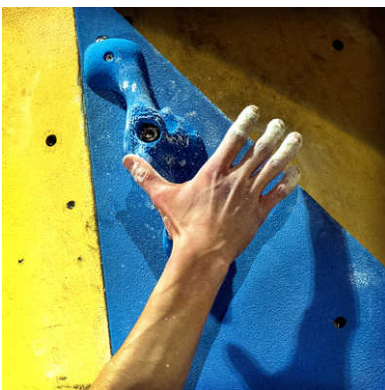

Tim Reuser prolongeerde bij de mannen de Nederlandse titel.

Foto Klaas Jan van der Weij

Foto Klaas Jan van der Weij

Iris Straatsma, vijfde bij de vrouwen.

Foto Klaas Jan van der Weij

AMSTERDAM

In een uitverkochte hal met stampende muziek streken achttien sportklimmers dit weekend om de Nederlandse titel. De snelgroeïende sport is hard op weg naar de olympische status.

VAN ONZE VERSLAGGEVER MARK VAN DRIEL

Een moderne klimmer laat zijn geluk niet afhangen van zoiets triviaals als een berg. Hij verkiest

een overdekte muur, 15 meter hoog, op loopafstand van de tramhalte, voorzien van een oneindig aantal uitdagende routes, met de cappuccinobar onder handbereik en zacht verende matten om op weg te dromen: van olympisch goud bijvoorbeeld.

Over vijf jaar is het misschien al zover. Klimmen staat op de nominatie om in 2020, in Tokio, olympisch te worden. Volgend jaar, in Rio de Janeiro, valt het definitieve besluit pas, maar onder klimmers bestaat weinig twijfel over de uitkomst. 'We gaan er 100 procent van uit dat het gebeurt', zegt Joachim Driessen, voorzitter van klimbond NKBV.

Sportklimmen, zoals de discipline officieel wordt genoemd, is populairder dan menig olympiër zich realiseert. Wat zo'n twee decennia geleden ontstond als oefenvorm voor bergbeklimmen, is uitgegroeïd tot zelfstandige sport. Nederland telt veertig hallen en dat aantal groeit gestaag, vaak zonder gemeentelijke subsidie. De bond heeft zestigduizend leden.

Wereldwijd zijn er volgens Driessen 2,5 miljoen halklimmers actief. In Japan en Zuid-Korea is de sport populair. Alleen Tokio telt al dertig overdekte klimlocaties. Japanners behoren tot de wereldtop. Driessen: 'Het groeit waanzinnig hard.'

Het IOC staat open voor lifestylesporten als sportklimmen, skateboarden en golfsurfen, in de hoop dat jongeren dan meer belangstelling tonen voor olympische idealen. Het kijkerspubliek voor klassieke sporten vergrijsst. Met disciplines als snowboarden en skicross is bij de Winterspelen al een inhaalslag gemaakt.

Kan sportklimmen op de Zomerspelen voor jeugdig elan zorgen? Wel als het Nederlands kampioenschap, zaterdagavond in

De Klimmuur nabij het Amsterdamse IJ, een indicatie is. Onder begeleiding van stampende muziek, voor een uitverkochte zaal van vijfhonderd reikhalzende toeschouwers, tarten achttien jonge mannen en vrouwen de wetten van de zwaartekracht. Langs een overhellende wand kruipen ze als Spiderman omhoog.

Drie disciplines telt het sportklimmen: lead, boulderen en speed. Die laatste wordt in Nederland het minst beoefend. Het doel is met behulp van handgrepen en voetsteunen zo snel mogelijk langs een altijd identieke route omhoog te klimmen. De rapste mannen leggen de 15 verticale meter af in 6 (!) seconden, als reuzeninsecten op een overdosis speed.

Boulderen gebeurt op een wand van maximaal 4 meter hoog. De route is kort, vaak zijn er maar zes passen nodig om de top te bereiken. Het is een fysieke puzzel die zonder klimgordel of veiligheidstouw moet worden opgelost.

Lead is in Nederland de populairste discipline. De klimmers moeten één voor één zo hoog mogelijk zien te klimmen langs een spoor van grepen dat is aangelegd om hun lenigheid, kracht en inzicht te testen. Ze krijgen voorafgaand aan de klim slechts zes minuten om het parcours te bestuderen. Vallen is haast onvermijdelijk, dus de klimgordels en veiligheidstouwen zijn onmisbaar.

In Amsterdam doen aan de nationale titelstrijd lead negen mannen en negen vrouwen mee, peziges types met verweerde vingers en knellende klimschoenen. Op hun middel dragen ze een zakje magnesiumpoeder, droge stof waar de zweterige handen onophoudelijk in verdwijnen. Ze hopen meer grip te krijgen op de soms onmogelijk kleine uitstulpingen aan de wand.

Hoe hoger ze klimmen, hoe schuiner de wand afbuigt in de richting van het meelevende publiek, dat met het hoofd in de nek toekijkt. De meeste deelnemers storten voortijdig neer, precies zoals de Canadese parcoursbouwer Tondé Katiyo voor ogen staat. Bij de mannen bereikt alleen titelverdediger Tim Reuser de top. Zevenvoudig kampioene Nikki van Bergen is de snelste van de twee vrouwen die de 15 meter in pakweg vijf minuten volbrengen.

Reuser en Van Bergen hopen dat hun sport de olympische status verkrijgt, al is de studente bewegingswetenschap op dit moment de enige Nederlander die goed genoeg om zich te kwalificeren. Het plan is de beste dertig klimmers te laten meedoen, vermoedelijk in een allroundcompetitie waarin de drie disciplines worden gecombineerd. Zij behoort tot de beste vijftien leadklimmers.

'Ik zou het onwijs tof vinden' zegt Van Bergen (23). 'De sport is onwijs aan het groeien. Ik denk dat dit de volgende stap is om ervoor te zorgen dat we verder kunnen groeien. Ik hoop dat ik er mijn geld mee kan verdienen. Nu is het voor mij, ondanks de sponsors, alleen kostendekkend.'

Ook Reuser (22) is enthousiast, al vraagt hij zich af hoe de olympische status zijn sport zal veranderen. 'Wat doet het met de sfeer? Het is best relaxt nu. Wordt het competitiever? Ik voorzie ook een probleem als die combinatie van drie onderdelen doorgaat. Elk specialisme vereist een ander lichaamstype. Boulderaars zijn zwaarder en sterker. Speedklimmers hebben vooral heel sterke benen.'

De voorzichtige twijfel bestaat ook bij parcoursbouwer Katiyo. Toch verwacht hij niet dat er een tegenbeweging op gang komt, zoals in het skateboarden. In die sport is een petitie tegen olympisch deelname in korte tijd duizenden malen ondertekend. De demonstranten vrezen dat hun

cultuur wordt opgeslokt door de commercie en vermeende corruptie van het IOC.

Katiyo: 'Veel sporten hebben problemen, met doping, met sponsors, met geld. Zelf ben ik niet heel enthousiast over die olympische status, maar ik begrijp de mogelijke voordelen wel. Als de sport groter wordt, komt er meer geld. Dat stelt de sporters in staat hun dromen te vervullen. Maar ik denk dat we de tijd moeten nemen, zodat de sport die straks olympisch wordt onze sport ook daadwerkelijk weerspiegelt, en niet alleen een product is.'

Competitie is niet de essentie van klimmen, waarschuwt hij. Wedstrijden zijn net zo min noodzakelijk als bergen. 'Weet je wat het mooie van onze sport is? Reizen, mensen ontmoeten, de beweging van het klimmen, het spel. Klimmen is wat je wil dat het is. Ik hoop dat dat idee over tien jaar nog bestaat, ook als de sport olympisch is.'

Tim Reuser Nederlands kampioen